

Val

'If you don't like the things you remember, then all you have to do is change the memories. Instead of remembering the bad things, remember what happened immediately before.'

Sherman Alexie: *Blasphemy*

De punkscene en de muziek van Val hadden voor mij inderdaad niets met politiek te maken gehad, maar alles met emotie. Ik was verliefd geworden op haar woorden, op haar muziek, ook al begreep ik die nauwelijks. Ik was jaloers op haar vermogen om al haar gevoelens gewoon door zich heen te laten gaan zonder de angst erdoor vernietigd te worden, haar vermogen om al haar emoties schaamteloos van zich af te gooien op het podium.

Ze had zich zo uitgesloofd voor me, zo veel geschreven om me gerust te stellen. En het was allemaal van me afgegleden. Had ik haar woorden ooit geloofd? Had ik ze ooit begrepen? Ze kwam uit zo'n andere wereld dan ik. Om

haar heen was alleen rust en veiligheid geweest. De chaos, de waanzin, had zich alleen in haar hoofd bevonden, niet in de mensen om haar heen – zoals in mijn leven. Nee, van wat ze schreef en zei had ik het meeste niet begrepen. Nu nog niet. Maar ze had me wel geleerd dat liefhebben mogelijk was, ook zonder vertrouwen, en dat juist mijn diepe wantrouwen me veilig stelde voor elk groot verlies.

13 juli '93

Daan,

Ik mis je en dat vind ik niet aangenaam en toch ook wel. Ik weet dat het niet eerlijk van me is om iets te beginnen met mensen die verlangen naar monogame zekerheid. Maar hoe kan je dat op voorhand weten? Ik geloof zo sterk in de waarde van dat andere, dat ongedefinieerde, dat ik het altijd opnieuw probeer: van meer dan een iemand te houden. Maar misschien is het alleen maar vernietigend voor mensen die echt in 'de enige' geloven. Marleen verwijt me dat zij meer vecht voor onze relatie dan ik. Bij zo'n uitspraken sta ik met mijn mond vol tanden. Ik geef om haar, niet om onze relatie. Dat in de eerste plaats. En bovendien: wat bedoelt zij met vechten. Bedoelt ze: zichzelf verloochenen? Dan kan ze er beter mee ophouden. Ik wil dat ze om mij geeft, niet om zoiets abstracts als 'een relatie' of 'de toekomst'. Maar misschien bedoelt ze gewoon dat ik jou moet laten gaan...

Vandaag ben ik een paar uur bij mijn ouders geweest. Het liep uit op een heftige discussie

met mijn moeder en mijn zus.

Mijn ouders willen niet weten wie ik ben. Ze willen weten wat er van me zal worden. Maar ik word niets. Niets. Dan weet je dat alvast. Daar wilde ik het helemaal niet over hebben. Ik wil het alleen ook niet hebben over dat waarover ik het wel wilde hebben. Namelijk dat ik de hele tijd aan je loop te denken en dat ik dan nog af en toe het beeld zie verschijnen van je hoofd tussen mijn benen. En als dat nu alles was, zou dat niet zo erg zijn want seks is niet zo moeilijk te vinden - al is het dan niet altijd even gezellig - nee het is veel erger. Ik heb zowaar... romantische gedachten.

En romantische gedachten zijn voor mij altijd beladen met angst. Dat ik te veel verwacht terwijl ik je helemaal niet ken. Dat ik je wil ontvoeren en dat ik deze keer veel langer niet terug wil naar het gewone leven. Het gewone leven waarin jij niet naar zweet mag ruiken, waarin je je moet inschrijven bij het arbeidsbureau als je niet wil verhongeren. Waar je formulieren moet invullen en werk moet zoeken en deodorant moet gebruiken. En ik wou dat je hier was, nu. Hoewel ik dat ook niet wil. Want het is wel fijn om onderweg te zijn en gewoon aan je te denken maar ondertussen ben ik ook bang dat je baf, toch niet zou blijken te bestaan en ik aan iemand denk die niet echt is, en jij aan mij (wie weet) denkt in een vorm die niet bestaat en dat je dat snel zal merken.

En dat ik niet thuis ben, mocht je me nog eens opbellen. En dat ik te veel over je praat

tegen de mensen die ik ken en die ondertussen wel zullen denken: daar is ze weer met haar liefdesperikelen - ze was toch met Marleen. Ik wou dat ik bij je was heel even. Gelukkig ben je op reis.

Val

19 juli '93

Ja, wat moet ik nu schrijven. De wolken zijn beeldig. Kastelen waarin ik zou kunnen verdwalen. Fel wit licht dat in de druppels schijnt.

De trein schommelt te veel.

Ik moet zeggen dat ik niet verbaasd was over wat je schreef in de brief die je me zo haastig in mijn handen drukte op het perron. Maar ik ben kwaad (als dat het goede woord is) dat je niet gewoon tegen me aan wou leunen om het me te vertellen. Zodat ik je stem kon horen, uitleg kon vragen. Want wat weet ik nu? Hoe had je verdomme gedacht dat ik zou reageren? Dat ik je zou veroordelen?

Oké, je kent me nog niet goed genoeg en het is inderdaad beter om niemand te vertrouwen.

Dus nu weet ik het. Nu ken ik een deel van je verleden, van je genetisch materiaal. Maar niet wat het met je gedaan heeft, niet wat ze met jou hebben gedaan. Want daar gaat het toch om? Voor mij tenminste. Het heeft toch geen zin om me alleen iets over je verleden te vertellen zonder iets prijs te geven over het ravijn dat daardoor in jou is ontstaan.

Wat moet ik nu schrijven? Ik weet er niets van behalve van erover te lezen. En jij bent de enige die me er iets over kan vertellen. Dus voel ik me alleen gelaten. Begrijp je dat? Het is toch vreemd dat we zo moedig kunnen zijn over onze seksuele 'afwijkingen' en niet over de andere dingen in ons leven.

Ik zou je willen vasthouden nu. Zei je 'shit' daarnet toen de deuren dichtschoven en mijn trein vertrok? Was je bang dat ik na het lezen van je brief opeens niets meer voor je zou voelen?

Jij bent je ouders niet, Daan. En ik ben je ouders ook niet. Jij bent je verleden niet - tenzij je het niet los kan laten en het voortdurend in mijn ogen ziet.

Ik vind het spijtig dat je me de kans niet hebt gegeven met je te praten, maar daar heb je vermoedelijk je redenen voor.

Het giet buiten en ik vind het prachtig. Ik had niet verwacht dat je zo gecompliceerd zou zijn. Maar alle mensen zijn ingewikkeld. Zelfs ik blijkbaar. Alle mensen hebben iets getikts, of iets dat 'niet klopt'. (Het slaat nergens op om van afwijkingen te spreken, maar ik weet geen ander woord.) Dus: iedereen heeft afwijkingen. Sommige mensen hebben geen benen, dat kun je zien. Sommige mensen hebben geen gevoelens, dat kun je niet zien maar daar wordt niet medelijdend naar gekeken op straat. Verdomme, ik wil dat je me de kans geeft om van je te houden zoals je bent, en zelf te kiezen waar ik niet van houd.

Anyway. Je had het me kunnen zeggen.

Kus

Val

P.S. Ik heb drieëntwintig persoonlijkheden, maar ik kleed me zo dat het niet opvalt.

19 augustus '93

Het was wel leuk bij mijn ouders. Ik ben samen met mijn vader langs zijn nieuwe boekenkasten gegaan en we hebben alles bekeken en besproken. De kasten zijn nieuw, maar de boeken niet. Vele ervan heb ik al gelezen, vroeger, toen ik er nog te jong voor was - maar ze roken zo lekker of zo oud of ze lagen zo leuk in je hand. Of ze waren in Duits gotisch schrift, dat ik niet kon lezen maar prachtig vond.

Mijn vader vroeg me waarom ik nooit eens een avond blijf, waarom ik altijd zo snel weer wegga. Ik zei: omdat ik anders geestverschijningen krijg. Daarop reageerde hij met iets als: dat zal wel meevallen zeker. Het dringt niet tot ze door dat het helemaal niet meevalt.

Het is moeilijk te beschrijven. Het is niet onaangenaam om bij mijn ouders te zijn, en tegenover jou voel ik me een verwend nest als ik over ze klaag, maar in hun huis word ik meteen nerveus op een heel uitputtende manier. Zelfs als ze niet in de buurt zijn, lijken ze overal te zijn, zien ze alles, horen ze alles. We woonden vroeger in een heel open huis. Een

grote draaitrap en op de eerste verdieping geen enkele deur. Je kon overal horen wat er in de rest van het huis gebeurde.

Maar dat is het eigenlijk niet. Het is het emotioneloze waarmee we zijn opgevoed. Het bevreemdend intellectualistische. Geen slaag maar schuldgevoelens.

Toen mijn ouders verhuisden (ze hebben 20 jaar in het vorige huis gewoond) was ik eigenlijk wel blij. Al die herinneringen, al mijn vingerafdrukken op de kale witte muren, zouden overschilderd worden door de nieuwe bewoners. Maar het is precies hetzelfde nu, in dit nieuwe huis waar ik nog nooit heb geslapen. Als ik aan het bureau van mijn vader zit te bellen, denk ik de hele tijd dat ze beneden aan een van de andere toestellen meeluisteren. Ik weet zelf niet waar ik zo bang voor ben of wat het me kan schelen wat ze van me horen, wat ze van me denken, maar ik kan niet ongeremd praten dan. Ik wou je absoluut bellen maar het was te moeilijk. Ik kan het niet uitleggen.

Roosendaal, 30 augustus '93

Het is al avond. Zes uur en het lijkt zo donker buiten, alsof het al herfst is. Ik drink in elk stationsbuffet, ook al kom ik dan misschien te laat voor het optreden. De anderen zullen wel weer op me vloeken dat ik niet met ze mee in het busje wilde en er niet bij ben om mee op te bouwen.

Jij bent zo jij. Ik voel je nog. Ja daar en

overall. Daar waar je ogen zijn geweest en verder. Ik ben een heks en die verdwijnen soms, duiken dan plots weer op. Maar jij, jij bent een tovenaar. Die worden plots een wolk of draak en teddybeer. En overall voel ik je handen nog.

Ik heb niet zo veel kleren aan maar wil de wind voelen en rillen. Ze zeggen dat ik een jongenslijf heb. Zo heet dat. Ze hebben de bomen in rijen geplant. Elke soort is nu een bos apart. Dat zijn de concentratiekampen van wat wortels heeft. En de tuinen? Ik heb zo lang in water in een vaas gestaan. Tot rupsen kwamen op mijn blad en ik me in hun ziel verborg. En wachtte. Tot ik vlinder was. Zo kort. Nu zoek ik naar een nieuwe ziel. Het heeft geen zin om te treuren om die bloem die dood en stinkend in dat groene water achterbleef, en om die vlinder die - het lijf al weggerot - alleen nog vleugels is met mooie kleuren, die in de wind vervagen en wat zweven maar niet vliegen. Ik houd ook van het bruin en groen van bomen. Ik wacht. Ik kan de takken zijn én nesten diep verborgen in de blaren én vogels die er wonen. Ik kan de wortels zijn en grond en water.

Dan loop ik door de straten en ik zing. In talen die ik niet begrijp. En soms zie ik de mensen staren. Soms ook niet.

Ik leer een taal en nog en nog. Maar nergens zijn de woorden.

Dus zing ik maar in talen die ik niet begrijp. Dan hoor ik je weer lachen en meteen daarna weer huilen.

Ik drink in elk stationsbuffet.

Laat het me niet zo vaak zeggen, dat ik je graag zie. Voel je dan mijn nagels in je rug niet en mijn ogen die branden als ik duik en val en val?

Ik ben herinneringen en jij ook. Praat met me, praat met me.

Oké, de passie zegt niet hoeveel ik om jou geef, om jou. Maar voel je het verschil? Ik zou dingen willen zeggen, maar geen van de talen die ik spreek, bevat de juiste woorden. Hou je van me, vraag je, ben je verliefd? Maar dat hoor ik mensen zeggen over dingen die ik niet begrijp, niet voel.

Ik kan je zeggen, zee en wind en sterren zand en regen (wormen ook). Ik.

Maar ik zie dat dat je ongelukkig maakt, omdat je het niet begrijpt.

Ik kan zeggen: het gras dat in de wind beweegt als golven duizend kleuren.

Maar het kan zijn dat het je ongelukkig maakt als ik dat zeg, omdat je niet begrijpt dat mensen zelden net zo diep door mijn pantser heen dringen als de zee de wind de veren van vertrokken vogels in de straten met laagjes dauw.

Het voelt als liegen om dat andere te zeggen. Dat wat van mensen is die weten wat ze willen zeggen.

Dat zou jij toch moeten begrijpen, jij die zegt: ik zou niet op de barricades staan, want daarvoor moet je ongenueanceerd kunnen denken, en nuance is my middle name.

Van nuance weet ik alles. En 'ik hou van je' klinkt als vasthouden, verstikken. Terwijl ik alleen naar je wil kijken. In en uit je wil.

Zoals wanneer ik je handen in mijn haar of in mij voel, als ze verdwalen in mijn lijf. Als ik je geur nog in mijn kleren proef.

Ik zou de woorden kunnen lenen. Maar nee, ik wil die woorden niet, ik wil de beelden.

Ik wil de dia's rechtstreeks in je ogen projecteren. Ik wil niet woorden uit de film zodat je lange blonde haren ziet en sterke mannen. Ik wil de woorden van het bos. En niet zonder de geuren.

Ik wil je (los).

Want als jij meer gedicht bent dan ik woorden heb, hoe moet ik je dan schrijven.

Ik heb om te leven van mijn tuin een wildernis gemaakt en van de wildernis een tuin om alles onbedreigend te maken. De beklemming van de tuin heb ik daarmee verjaagd, evenals de angstaanjagendheid van de grote wereld.

Ik begrijp veel woorden niet. Lichamen zijn ook woorden. Ze zijn, maar willen niets zeggen tot je ze betekenis geeft.

Utrecht, 31 augustus '93

Toen ik hierheen verhuisde vorig jaar, waren zowel Vic als Nikki op een onoverbrugbare afstand van mij komen te staan. Ik hield nog steeds van hen allebei, maar Nikki had een soort van afstandelijke moederlijkheid tegenover me aangenomen en Vic was verliefd op een ander en bijgevolg wreed zonder het te weten.

Ik bezatte me en at niet meer, en kwam

hierheen om te verzuipen. Een gevoel dat er niets meer was, behalve mijn muziek. Gelukkig heb ik je toen niet leren kennen. Je zou een afkeer van me gehad hebben, en bovendien vond ik dat ik met niemand meer iets mocht beginnen. Want ik had het huiselijke nodig dat Vic me bood, maar zo iemand kan niet met mij leven. En dat andere, zoals ik zelf ben, wilde ik van Nikki. Wat ook niet kon omdat ze te veel op me leek - en twee onevenwichtige mensen maken er een puinhoop van.

Ben jij een wandelend huis?

Of verwacht ik te veel van je?

Ik kan dat niet zomaar van je verwachten. Want het wil zeggen: ben je er als ik terugkom. Terwijl ik zelf niet eens kan beloven dat ik er ben als jij terugkomt.

Ik mag toch niet verwachten dat jij mijn huis bent. Dat ik terug uit het koude noorden of stationsbuffetten altijd welkom ben bij je haardvuur. Ik mag toch niet verwachten dat je er altijd bent als ik je nodig heb.

En toch ben je er altijd, voor mij. Verdomme. Weet je dan niet dat ik er ook ben als ik er niet ben? Dat ik jouw huis ben zonder er te zijn.

Dat geloof je niet, hé? Zal je dat ooit kunnen?

Goed, als dat jouw taal is en je wilt het in die taal horen, dan zal ik je zeggen dat ik van je houd. Maar wil je ook een beetje mijn woorden leren begrijpen. Zodat ik het niet altijd moet vertalen om je gelukkig te maken.

Herinner me af en toe aan mijn dode ogen, die

ik had na Vic. Ik zou alles willen vergeten en
toch niet, zodat ik weet dat het nu anders is.
Val
voor
mij

2 september '93

Marleen huilde toen ik vertrok. Zo'n fel
contrast met de septembergeuren die me een
gevoel van vliegen gaven.
Ik heb haar veel aangeraakt maar durfde niet
met haar te vrijen. De rollen omgekeerd nu zij
mij wil en ik haar niet meer. Ze zei: Jij hebt
me naar mijn lichaam leren luisteren en nu mag
ik er niet naar luisteren van jou.
Ze was heel lief en mijn lichaam had zin om
haar aan te raken, maar verstarde als ik haar
omhelsde of zij mij. Ik was bang voor mezelf,
dat ik weer iets zou gaan voelen. En ik was
bang voor wat ik in haar heb wakker gemaakt en
dat het misschien fout was om dat te geven en
het dan niet terug te willen. Maar het is van
haar. En het is niet voor mij bestemd. Ik voel
me een klootzak, maar zo is het nu eenmaal.

Ik ben in Rotterdam nu en voel me eenzaam.
Iets als kou die door mijn lichaam trekt. Dit
is een akelig station. Of lijkt het dat nu,
omdat ik me zo voel?
Het optreden gisteren was nochtans goed, maar
ik ben blij dat de anderen al naar Amsterdam
zijn vertrokken en dat ik nu met de trein
moet. Ik kijk al uit naar die tomeloze energie

die ik vanavond kwijt zal kunnen op het podium.

De zon schijnt zo herfstig. Ik mis je verschrikkelijk. Akelige leegte.

Er schreeuwt iets in mij: ik wil naar huis ik wil naar huis. Waar zou dat zijn?

Vertrekken is makkelijk, dat kan meteen. Maar meteen naar huis... en als dat dan bovendien niet eens bestaat - alleen dat bed bij Nikki in de kelder, en jouw auto misschien, jouw auto - of is het je lichaam?

Moe. Koud. Keelpijn. Tenslotte is toch elk bed een thuis en ondertussen heb ik twintig boeken in mijn rugzak. Lawaai maakt me angstig. Het zijn maar mensen, veel mensen. Veel mensen is weinig zielen. En weinig mensen warmte? Houtvuur wil ik. Nu.

3 september '93

Twee strepen in de lucht. Recht naar de zon. Alsof de vliegtuigen erdoorheen gevlogen zijn. Water water, ingesloten door gebouwen.

Ik wil de wolken aanraken.

Amsterdam. Even verrot als Rotterdam. Maar het leek zo mooi vannacht, en vanochtend. Er leek iets uit de bodem te komen. Oeradem. De grachten en de bomen. Ik kon het voor me zien: het wilde gras, de bomen met hun wortels door de huizen heen. En geen mensen om er hun domme betekenissen aan te geven.

19 september '94

Ja, het is zo. Als je weggaat, gaat het leven gewoon door. En het kan. Ik weet het. Dat ik zonder je kan. Maar dat wil niet zeggen dat ik je niet nodig heb.

Ik voel me alsof ik nog eens twee dagen zou kunnen huilen. Mijn ogen doen pijn. Maar iets in mij heeft losgelaten en weer vleugels. Fladder fladder spring. Nog niet echt vliegen. Klein meisje dat wandelt in het woud en hardop zegt tegen zichzelf: het lijkt alleen een woud maar eigenlijk is het een tuin, je moet niet bang zijn, enge dieren zitten niet in tuinen, alleen bloemen en konijnen.

Zelfs als ik huilde bij jou, had ik het nog in de hand. Iets als: goed, je bent zo lang flink geweest, dus mag je nu twee minuten klein zijn - anders... pas op, niet te lang je kindje laten zien, want zelfs de mensen die je het meest vertrouwt, kunnen het vermoorden. Iedereen is even klein maar met voeten groot genoeg om je te vermorzelen. Elke grootmoeder is eigenlijk een wolf en boswachters die je komen redden bestaan niet. Dus altijd een mes op zak zodat je bij een stomme zet jezelf weer kan bevrijden als je bent opgegeten, jezelf een weg kan snijden uit die buik, je wonden zelf kan likken.

Maar jij ook. Die ene keer toen je in de auto gehuild hebt en ik voor het eerst echt dat kind zag waarvan ik alleen nog maar de schaduw had gezien, dat zo ver weg in jou verborgen zit.

Het is dat ik mezelf niet vertrouw. Want toen wou ik je het liefst wiegen, toen ik dat zag. Maar ook ik heb godverdomme mijn veel te grote voeten op veel te kleine jongetjes en meisjes gezet en hen vermorzeld zonder het te willen. Die pijn even scherp en dodelijk in mij als de sporen van laarzen op mijn eigen hart. Dus ben ik nu even bang om jou te kwetsen.

Ja, oppervlakkig doen is veiliger. Maar lelijk. Dood zijn om niet te sterven kan ik ook niet. Ik wil leven en moet er al dat sterven bij nemen, al ben ik soms bang en bovendien...

Er is in mijn hoofd dat beeld van mij op een weg, een pad zo smal dat ik slechts af en toe mensen ontmoet die meelopen om dan opeens weer te verdwijnen - het kreupelhout in of naar de brede weg. En ik op zoek, op zoek naar wat? Mensen die me voorbij hollen, mensen die ik achter mij laat. Soms dat gevoel van waar is iedereen?

Trouw aan jezelf trouw aan jezelf, galmt het. Zoals sommige mensen blijkbaar in hun hoofd een stem hebben die zegt: zoek iemand en blijf, blijf trouw aan één iemand. Maar niet aan jezelf?

En ik weet niet hoe ik dat combineren moet. Die weg alleen, de struiken en het wilde groen... en dat ik van je houd. Dat ik, mijn armen om je heen, even vergeet dat jij een ander lichaam bent waar ik niet en nooit in binnen kan, tot je iets zegt of doet en ik het weer weet. Dat jij ook, jij ook verdomme iemand bent met een weg die zo smal is dat er nauwelijks iemand naast je mee kan lopen. En

bang dat nu die paden ergens dicht bijeen zijn zodat we elkaar af en toe tussen de bloemen en de takken en gedoornde struiken kunnen tegenkomen zonder van ons eigen pad te gaan. Ver van de autosnelweg.

Houd van me houd van me. Ook als ik dood ben in je armen. Roep dan zachtjes mijn naam zodat ik weet dat ik terug kan komen.

Maar dit is niet het antwoord op je duizend vragen. Om met vraag 125 te beginnen: ja, wij kunnen het gras maaien bij mij als het gras het vraagt. En een van de volgende: waarom heet het 'op zijn hondjes' als mensen het ook doen? Ja, lust is affectie: rechtstreeks van lichamen tot elkaar, of als onrechtstreekse poging om dat oh oh allesoverheersende te uiten waar geen woorden voor zijn.

Eenzaam is de nacht niet, donker. Alles wordt één en samenvloeiing zonder afgelijndheid. Iedereen deel van de dingen.

Bovendien: misschien heeft een worm geen rug. Misschien is een worm slimmer dan een luciferdoosje en weet die dat er geen boven en onder is. Dus ja, wellicht, binnen ons beperkte inlevingsvermogen.

En dan is er vraag 233 die ik gewoon zou willen herhalen: 'schend ik steeds vertrouwen door gebrek aan vertrouwen zelf?'

En 'ben ik er wel?'

En tot slot: nee, antwoorden zijn niet belangrijk.

Nee, soms zijn vermommingen niet merkbaar voor jezelf.

Zal ik mezelf na al die tijd nog wel herkennen? Hoeveel levens heb ik nog. Hoeveel ben ik er al gestorven. Zal ik mezelf namen blijven geven, kan ik andere mensen een andere naam geven, zoals ik jou een andere naam heb gegeven, kan ik aanvoelen met welke naam mensen genoemd willen worden zonder dat ze het zelf weten. Als ik mezelf nog geen naam kan geven. En als jij me een naam geeft zal ik dan denken nu ben ik heel?
Roep me bij mijn naam. Laat me je naam gillen.
Val

18 november '94

Ik zou allerlei dingen willen schrijven, maar zoals ik ze in mijn hoofd overweeg geraken ze niet op papier.
Het licht is prachtig buiten en bijgevolg alles.
Altijd als we enkele dagen bij elkaar zijn, jaag je me weg.
Het is zo al eng voor me in dat huis van je vader, waar ik me een vreemde voel. Net als bij mijn ouders thuis. Alsof alles decor is. Niemand die je aanraakt, niemand die je echt ziet. En als ik dan je naam zeg en je antwoordt niet dan is het of alle lucht in één klap uit mijn longen wordt gezogen.
Daarom kan ik niet meer thuis gaan wonen. Omdat alles dan onwerkelijk wordt. Omdat ik liever alleen alleen ben dan dat er mensen zijn die me het gevoel geven dat ik niet besta.

Je zegt altijd dat je je vader niet meer wil bezoeken, waarom doe je het dan elke keer weer?

Ik denk dat ik bang ben geworden om je te schrijven omdat ik het gevoel heb dat je al wat ik over mezelf probeer te vertellen, op jezelf betreft. Of op 'onze relatie'. Dat doe je trouwens ook met dingen in jou: ze op onze relatie betrekken, er een teken van maken dat het slecht gaat.

Maar je kent me op veel punten nog niet. En wat ik nu van mij laat zien is niet wat jij nu in me naar boven brengt maar wat ik nu durf of moet tonen omdat ik je beter ken.

Je zal er de 'slechte' dingen bij moeten nemen. In jou en in mij en in de rest van de wereld.

Als je alles altijd op ons of jezelf betreft, ontnem je me bovendien de kans om mezelf te tonen. En dan zou je wel eens heel erg kunnen schrikken op een dag.

Als je altijd maar zegt dat je weggaat omdat je slecht voor me bent, stimuleer je mij alleen maar om mijn mond te houden over wat er echt mis is. En dan zal het inderdaad snel gedaan zijn.

Onthoud: 1. Als ik iets benoem dat mis is met jou met ons met mij, is dat omdat je mij zou helpen, ik jou, wij ons, om er iets aan te doen. 2. Als ik bij je weg wil, zég ik dat wel duidelijk en dan zal ik eventueel ook uitleggen waarom. Dus interpreteer het eerste niet als het tweede. 3. Als ik tijd nodig heb voor mezelf, heb ik tijd nodig voor mezelf. En het derde is niet het tweede.

Als jij bij mij weg wilt, stel het dan niet zo voor alsof ik bij jou weg wil.

Val

27 december '94

Godverdomme. Waarom geloof je niet in me. Ik zit de hele week naar je te verlangen en jij zegt alleen maar dat ik ergens heen wil om jou een plezier te doen. Terwijl ik gewoon bij jou wil zijn. Het maakt mij niet zoveel uit waar dat is.

Geloof me dan gewoon. Als ik honderd keer zeg dat ik jou wil zien maar dat ik wil weten of dat voor jou ook geldt omdat ik anders andere dingen afspreek, en jij zegt dat dat niet mag, ga ik wel twijfelen.

Zie je het niet meer zitten? Ben je het beu allerlei dingen voor me te doen en er niets voor terug te krijgen? Is het dat werk van je dat je zo leegzuigt, zo uitput? Dan haal ik je daar weg.

Ben je moe? Kom dan gewoon bij mij om te slapen. Heb je het gevoel dat je mij de hele tijd moet bezighouden om me te blijven boeien? Dat is niet zo.

En deze keer wil ik echt weg. Als jij er nu toevallig geen zin in hebt, oké, dan ga ik met iemand anders.

Het kind in mij is dood, Daan. Het komt niet meer terug. Hoe graag je dat ook wil.

En ook je moeder zal nooit anders zijn dan ze geweest is. Je kan het verleden niet

herschrijven.

Je geeft me zo'n machteloos gevoel.

Je klonk zo moedeloos.

Doe ik dat met je?

Verdomme ik wil je vasthouden.

Maar ik ga niet permanent achter je aan hollen om je te bewijzen dat ik van je houd. Je moet binnen je eigen ruimte maar zelf kijken of je jezelf graag mag. Mij moet je verdomme maar geloven. Ik kan het niet bewijzen. Als we elk onze eigen ruimte willen kunnen nemen dan zal je toch wat meer vertrouwen moeten hebben. Ik ben daar zelf enorm bang voor, maar ik probeer erin te geloven. Besef je dat? Dat je méér aandacht opeist door ze af te wijzen, dan wanneer je gewoon zou aannemen wat je krijgt. Ik kan alleen maar duidelijk zeggen wat ik wil als jij dat ook doet. Jij moet niet voor mij denken wat ik wil. Dat kan ik zelf wel.

Als jij voor mij denkt voel ik me verplicht voor jou te denken en dat kan ik niet. Dat kan niemand.

Weet je al niet meer wie ik ben als je me vier dagen niet gezien hebt? Weet je dan al niet meer dat je me kan vertrouwen?

Dit houd ik niet vol Daan. Dit houd zelfs ik niet vol. Ik heb mijn handen vol aan mijn eigen demonen...

**Je kan het verleden niet herschrijven, had Val gezegd.
Maar dat had ik wel gedaan.**